

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 456/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. júla 2014 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti U-Shin Slovakia s. r. o., K letisku, Budova 1329, Košice, zastúpenej advokátskou kanceláriou IURISTICO s. r. o., Štefánikova 26, Košice, za ktorú koná advokát a konateľ JUDr. Matej Kukura, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd upovedomením Krajského súdu v Košiciach č. k. 7 S 35/2014-38 zo 14. apríla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti U-Shin Slovakia s. r. o. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. apríla 2014 doručená sťažnosť spoločnosti U-Shin Slovakia s. r. o., K letisku, Budova 1329, Košice (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) upovedomením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 S 35/2014-38 zo 14. apríla 2014.

Z podania a jeho príloh vyplynulo, že sťažovateľka je navrhovateľkou v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Národného inšpektorátu práce (ďalej len „žalovaný“) č. S/2014/00387-2.1 O-267/2013 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“) z 20. januára 2014, ktoré je vedené na krajskom súde pod sp. zn. 7 S 35/2014. Sťažovateľka požiadala o odklad výkonu žalobou napadnutého rozhodnutia do právoplatného ukončenia konania vo veci samej. Krajský súd upovedomením č. k. 7 S 35/2014-38 zo 14. apríla 2014 sťažovateľke oznámil, že jej žiadosti o odklad vykonateľnosti rozhodnutia žalovaného sa nevyhovuje.

Podľa sťažovateľky týmto upovedomením, ktoré „*má povahu rozhodnutia*“, krajský súd zasiahol do jej základných práv najmä z dôvodu, že upovedomenie malo mať formu riadneho súdneho rozhodnutia (uznesenia) a súd v ňom mal vysvetliť, z akých dôvodov nevyhovet žiadosti o odklad vykonateľnosti rozhodnutia. Inak je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné a arbitrárne.

V sťažnosti ďalej uvádza:

„O žiadosti alebo návrhu je treba vždy rozhodnúť, a to uznesením buď vykonateľnosť napadnutého správneho rozhodnutia odložiť alebo žiadosť alebo návrh na odklad vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu zamietnuť. Nie je možné bez rozhodnutia o veci žalobcu alebo navrhovateľa iba upovedomiť, že jeho žiadosti alebo návrhu nebude vyhovené. Posledná veta § 250c ods. 1 O. s. p. totiž hovorí len o tom, komu sa má doručovať rozhodnutie v prípade zamietnutia žiadosti alebo návrhu, a to že sa nedoručuje žalovanému, resp. odporcovi a prípadným ďalším účastníkom konania, ale len žalobcovi, resp. navrhovateľovi. Z tohto ustanovenia nemožno vyvodit' opačné závery, aké platia podľa všeobecne platných princípov, a totiž, že o každom návrhu (žiadosti) sa má rozhodnúť, a to prípadne aj negatívne.

Vzhľadom na ústavný rozmer poskytovania súdnej ochrany a okolnosť, že sa jedná o základné právo účastníka na súdnu ochranu, na odklad vykonateľnosti je právny nárok, ak sú na odklad vykonateľnosti splnené zákonom stanovené predpoklady, nakoľko ochrana

poskytovaná súdmi (o. i. aj v správnom súdnictve) predstavuje ústavný nárok jednotlivcov na súdnu ochranu podľa článku 46 Ústavy Slovenskej republiky. Táto ochrana (a odklad vykonateľnosti je jej súčasťou) nemôže byť ponechaná na voľnom uvážení žiadneho štátneho orgánu, teda ani súdu. Voľná úvaha totiž vylučuje právo.

K rovnakému záveru možno dospieť aj pri zdôraznení účelu a funkcie, ktorú inštitút odkladu vykonateľnosti v právnom poriadku plní. Princíp prevencie je základným princípom ovládajúcim právny poriadok Slovenskej republiky uplatňujúcim sa vo všetkých odvetviach práva. Pokiaľ teda súd zistí, že môže prevenčné zasiahnuť (že sú na takýto zásah splnené predpoklady), musí tak urobiť.

Vzhľadom na úpravu obsiahnutú v ustanovení § 246c druhej vete O. s. p. opravný prostriedok voči upovedomeniu nie je prípustný.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vo veci jej sťažnosti vydal tento nález:

„Základné právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené v konaní pred Krajským súdom v Košiciach, sp. zn. 7 S/35/2014.

Upovedomenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 14. apríla 2014, č. k. 7 S 35/2014 38, sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Spoločnosti U-Shin Slovakia s. r. o. sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 340,90 €, ktorú je Krajský súd v Košiciach povinný vyplatiť na účet Advokátskej kancelárie IURISTICO s. r. o. so sídlom Štefánikova 26, 040 01 Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou námietok sťažovateľky sú jej tvrdenia o porušení jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6. ods. 1 dohovoru tým, že krajský súd nerozhodol o jej žiadosti o odklad vykonateľnosti žalobou napadnutého správneho rozhodnutia formou uznesenia a neodôvodnil, prečo nevyhovel žiadosti sťažovateľky o odklad vykonateľnosti rozhodnutia žalovanej.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

V zmysle súčasného platného práva môže nespokojný účastník správneho konania rozhodnutie správneho orgánu napadnúť odvolaním podľa § 53 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“). Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka využila možnosť opravného prostriedku v správnom konaní. Zároveň mohla sťažovateľka požiadať o odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia podľa § 75 ods. 1 Správneho poriadku. Z textu sťažnosti nevyplýva, či sťažovateľka o takéto odloženie výkonu rozhodnutia správny orgán požiadala.

Nespokojná sťažovateľka sa ďalej bránila žalobou v správnom súdnictve podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Keďže podľa § 250c ods. 1 OSP žaloba samotná nemá odkladný účinok na vykonateľnosť rozhodnutia správneho orgánu, sťažovateľka v žalobe zároveň požiadala o odklad vykonateľnosti správneho rozhodnutia. Odklad právoplatného rozhodnutia správneho orgánu má mimoriadny charakter, keďže súd v ňom prelamuje právne účinky právoplatného správneho aktu. Správny súd o ňom rozhodne v prípade, že posúdi existenciu závažnej ujmy, ktorá je v príčinnej súvislosti s okamžitým výkonom správneho rozhodnutia (nie s výkonom ako takým). Reálnosť hrozby závažnej ujmy posudzuje súd v medziach správnej úvahy, ktorej možnosť vyplýva z formulácie § 250c ods. 1 OSP, podľa ktorej predseda senátu môže uznesením odložiť vykonateľnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy. Z ustanovenia § 250c ods. 1 OSP tiež vyplýva, že ak súd vyhovie žiadosti účastníka konania, rozhodne o tom uznesením. Zo znenia uvedeného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku však nevyplýva, že súd by mal vydať zamietavé rozhodnutie (uznesenie), keďže Občiansky súdny poriadok v druhej vete § 250c ods. 1 uvádza, že ak predseda senátu nevyhoví žiadosti, upovedomí o tom účastníka. Takáto formulácia bola v záujme ochrany princípu právnej istoty účastníkov konania do ustanovenia § 250c OSP doplnená zákonom č. 424/2002 Z. z., ktorý týmto poskytol účastníkovi konania právo na oboznámenie sa s nesúhlasným posúdením žiadosti o odklad vykonateľnosti správneho rozhodnutia formou upovedomenia.

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd ako príslušný súd dospel prostredníctvom postupu predsedu senátu k záveru vyjadrenému v upovedomení na základe postupu upraveného v zákone v medziach svojich právomocí, a preto ústavný súd nemá dôvod zasahovať do jeho postupu. Krajský súd aplikáciou a výkladom relevantných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku neodoprel sťažovateľke právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre zdôrazňuje, že postup a rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré vychádza z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, v zásade nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Za daných okolností považoval ústavný súd postup krajského súdu, v rámci ktorého nevyhovelo žiadosti sťažovateľky o odklade vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu, o čom ju upovedomil v súlade s ustanoveniami procesného práva za ústavne akceptovateľný a udržateľný a na tomto základe dospel k záveru, že nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľkou označených základných práv, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júla 2014